

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 18

SAYI: 216

KASIM 2020

PANDEMİ DÖNEMİNDE TÜED'İN İNDİRİM ANLAŞMALARI YOĞUN İLGİ GÖRDÜ

Salgın ile birlikte hastanelerin, pandemi hastanesi ilan edilmesi ve acil olmayan vakaların ertelenmesi, özellikle de riskli gruplara yönelik sağlık hizmetlerine ulaşım konusunda bir planlama yapılmaması nedeniyle yaşlı hastalar, gebeler, hematoloji-onkoloji hastaları, kronik hastalığı (kalp, şeker, hipertansiyon, böbrek, KOAH) olanlar, stres düzeyi yüksek olan gruplar, acil ameliyat olması gerekenler özel sağlık kuruluşlarına yöneldi.

Kamu hastanelerinde randevu almak zorlaştı. Yoğunluk ve virüs bulaşma korkusu da özel hastanelere yönelmeye diğer bir sebep oldu.

TÜED'İN İNDİRİM ANLAŞMALARI YOĞUN İLGİ GÖRÜYOR...

Özel hastanelerin kapısını çalan emekliler için bazı özel indirimler yapılmakta. Emeklilerin 50 yıllık köklü kuruluşu; kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneği, üye sayısı bakımından Türkiye'nin en büyük gönüllü sivil toplum kuruluşu. TÜED'in Türkiye genelinde bini aşkın kurum ve kuruluşla indirim anlaşmaları bulunuyor. Çoğunluğu özel hastaneler olmak üzere birçok farklı sektörde hemen hemen her ilde üyeleri için avantajlar sunuyor. İndirim oranları farklılık gösteriyor. Örneğin emeklilerden 50 TL muayene ücreti alan bir özel hastane, dernek üyelerinden muayene ücreti talep etmiyor, 130 TL muayene ücreti olan bir başka hastane, dernek üyelerinden sadece 30 TL alıyor. Türkiye Emekliler Derneği'nin anlaşmalı kurum ve kuruluşlarının listesini www.tued.org.tr web sitesinden inceleyebilirsiniz.

ERGÜN: "Sağlıkta Katkı Payı, Kaldırılsın..."

Genel Başkanımız Kazım Ergün basına verdiği demeçte emeklilerin yaşadığı sıkıntıları sıralayarak, "Şimdi 300 liraya 16 günlük gaz alıyorsunuz. Emeklinin ne kadar fukaralaştığı bir tek doğal gazdan ortaya çıkar. Elektrikten, şekerden, çaydan, kömürden ortaya çıkar. Emekli kasaptan 150-200 gram kıyma alır duruma düştü. Çok acı bir şey. Emeklide insan; rahatlıkla gidip etini, tavuğunu, balığını alıp yiyebilmeli. Ömrünün son dönemlerini insanca yaşamak istiyor. Sağlıklı beslenemeyen insanın sıkıntılı hayatı olur. Bir çok şeyi seyreliyor, vitrinleri seyrederek geçiyor" dedi.

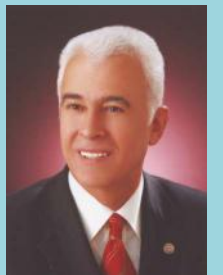
Devamı 3. sayfada

2020 YILINDA EMEKLİYE BAKIŞ

BAŞYAZI

2020 yılında başta sağlık olmak üzere çok zor koşullar ile karşılaşmıştır. Dünyayı bir çıkmaza götüren ve her bir insanı tehdit eden korona virüs salgını hayatı durma noktasına getirmiştir. Pandemi ile birlikte "evde kal" çağrılarına uyan kesimlerin başında yaşlı ve emeklilerimiz, bu süreçte en büyük fedakârlığı göstermiştir. Birikimleri ve özverileriyle örnek olan emeklilerimize ve yaşlılarımıza daha çok destek ve katkı verilmelidir.

Bu dönemde, istihdamda olanlar ve esnafımız büyük zorluklar yaşamıştır. İstihdamın korunması için kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulamaları yaygın bir şekilde uygulanmıştır. Çalışanların gelirlerinde azalmaya neden olan kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulamalarıyla ücretlerde ciddi kayıplar yaşanmıştır.

Devamı 3. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

KONYA MİLLETVEKİLİ FAHRETTİN YOKUŞ GENEL BAŞKANIMIZ ERGÜN'DEN EMEKLİLERİN TALEPLERİNİ DİNLEDİ...

İYİ Parti Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş, TÜED Genel Başkanımız Kazım Ergün'ü ziyaret ederek, emeklilerimizin parlamento gündemine taşınmasını istediği hususlar hakkında ayrıntılı bilgiler aldı. Emekli sorunlarını TBMM kürsüsünde en çok dile getiren milletvekillerinden olan Yokuş, "Emeklilerimizin talep ve beklentilerinin en kısa sürede karşılanması için biz de elimizden gelen her türlü katkıya hazırız. Emeklilerimizin emrine amadeyiz" dedi.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Genel Başkanımız Ergün de, "Sayın milletvekilimiz parlamento kürsüsünde emeklilerimizin sorunlarını, beklentilerini ve taleplerini her fırsatta dile getirerek, siyasilerin ve ülkenin gündeminde olmasını sağlıyor. Bilhassa intibak talebimizi o kürsülere taşıması bizler için çok önemli. Kendisine emekli topluluğumuz adına şükranlarımızı sunuyoruz" dedi.

MHP İL YÖNETİMİ BATMAN ŞUBEMİZE KONUK OLDU

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Batman İl Yönetimi, Türkiye Emekliler Derneği Batman Şube Başkanı Hüseyin Ekmen'e iadei ziyarette bulundu.

MHP Batman İl Başkanı Kerem Demir ve Yönetimi, Türkiye Emekliler Derneği Batman Şubesi'ni ziyaret etti. Dernek Başkanı Hüseyin Ekmen, Batman'da emekliler için yaptıkları faaliyetler, emekliler için kente kazandırdıkları TOKİ konutları ve emeklilerin haklarına dönük yürüttükleri çalışmalar hakkında bilgi veren Ekmen "Emekliler, bu ülkenin ve bu memleketin her karış toprağında alın teri olan insanlardır. Tecrübeleri ve öngörülleri ile topluma yön verecek özelliğe sahiptirler. Onların, toplumdaki hak ettikleri değeri görmeleri için dernek olarak her türlü çaba ve özveri gösteriyoruz" dedi. Ekmen, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek MHP yönetimine teşekkür etti. MHP Batman İl Başkanı Kerem Demir de emeklileri önemsediklerini ve dernek çalışmalarını ilgiyle takip ettiklerini söyledi.

ELAZIĞ ŞUBEMİZDEN AK PARTİ İL TEŞKİLATINA HAYIRLI OLSUN ZİYARETİ

TÜED Elazığ Şube Başkanımız Vedat Gür ve beraberinde şube yönetim kurulumuz, Elazığ AK Parti teşkilatının yeni seçilen Yönetim Kurulu Başkanı Şerafettin Yıldırım ve Yönetim Kurulu Üyelerini ziyaret ederek, hayırlı olsun temennisinde bulundular. Ziyaret sırasında, emeklinin sorunlarıyla ilgili istişarelerde bulunulurken, emeklinin çözüm bekleyen sorunlarının çözümü için gayret gösterilmesini isteyen Gür, şunları söyledi: "Emeklilerimizin siyasatçilerimizden beklentileri var. Başta intibak sorunumuz olmak üzere çözüm bekleyen problemlerimiz var ve bunlar ancak sizin yakın ilgi ve çabalarınızla çözülebilecektir. Bu yüzden, parlamentoda emeklilerimizin sesi olmanızı istiyoruz. Bu vesileyle hayırlı olsun temennilerimizi ve emeklilerimizin en iyi dileklerini iletiyoruz."

ADIYAMAN ŞUBEMİZ İYİ PARTİ TEŞKİLATINI KONUK ETTİ

Adıyaman İYİ Parti İl Başkanı Kenan Doğan, Merkez İlçe Başkanı M. Hakan Karaaslan, İl Başkan Yardımcısı Hayrettin Özdemir ve Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Turhan, Adıyaman Şube Başkanlığımızı ziyaret ettiler. Ziyarete ev sahipliği yapan Şube Başkanımız Bahri Özbey, ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirterek; "Siyasilerimizin bu ziyaretlerinde kendilerine emeklinin sorunlarını yansıtabilme fırsatı buluyoruz. Başta intibak sorunumuz olmak üzere, çözüm bekleyen bütün sorunlarımızın halledilmesi için siyasilerimizin bu hususlara hakim olması çok önemli. Ziyaretlerinden dolayı sayın Karaaslan'a, Özdemir'e ve il yönetimine teşekkürlerimizi sunuyoruz" dedi.

2020 YILINDA EMEKLİYE BAKIŞ

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Ücret kaybı ile birlikte kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin dönemlerinde emeklilik primlerinin ödenmemesi, bu kapsamda olanların emekliliğini geciktireceğinden, bu sürelerle borçlanma hakkı tanınmalıdır. 17 Kasım 2020 itibariyle yürürlüğe giren 7256 sayılı Kanun'da bu yönde bir düzenlemeye gidilmemesi, önemli bir eksiklik olarak görülmelidir. Kısa çalışma ve ücretsiz izin sürelerine borçlanma hakkının verilmesini talep ediyoruz.

Pandemi döneminde işten çıkarılan veya ücretsiz izine ayrılan emeklilerimize gelir desteği verilmemiştir. Çalışanlar arasında aktif/pasif ayrımlarının yapılması, eşitlik ilkesi ile çelişmiştir. Bu yönde yaptığımız haklı itirazlarımıza karşın, emekli aylıkları ile geçinemeyen emeklilerimizin çalışmak zorunda kaldıkları gerçeği dikkate alınmamış, gelir ve aylık almaları gerekçe gösterilerek, işten çıkarılmış veya ücretsiz izine ayrılanlar "nakdi ücret" uygulaması dışında tutulmuştur.

Emekli aylıklarına yapılan artışların gerçek enflasyonu temsil etmediği yönünde ciddi itirazlar ve eleştiriler yapılmaktadır. Tüketici fiyat artışlarının hesaplanmasında 418 maddenin ana gruplar olarak değerlendirilmesinde, gıda ve konut harcamalarının (elektrik, ısınma, su) enflasyona etki payının düşük belirlenmesi, tüfe oranını aşağıya çeken bir uygulamaya dönüşmüştür. Emeklilerin harcamalarını temsil etmeyen maddeler sepetten çıkarılmalı, "ücretliler endeksi" hesaplaması yoluna gidilmeli ve emeklilerimize refahtan pay verilmelidir.

2021 İntibak Yılı Olmalı..

İNTİBAK yapılmadan, emekli aylıklarında eşitlik sağlanamaz. 2013 itibariyle 6283 sayılı Kanun'la 2000 öncesi emeklilerine yapılan intibak, aynı kurullarla, 2000 sonrası emekli olanlara da uygulanmalıdır. Eşitlik, sosyal güvenlik sisteminin temel ilkesidir. Prim kazançları ve prim ödeme günü aynı olanların emekli aylıklarındaki farklılıkların ortadan kalkması için intibak talebimiz yerine getirilmelidir. Devlet, emekliler arasında eşitsizlik öngören uygulamalara son vermelidir.

SSK ve Bağ-Kur kapsamında taban emekli aylıkları yetersiz kaldığından, Nisan 2020 itibariyle 1.500 TL olarak ödenmektedir. Öncelikle, taban emekli aylıklar, asgari ücret seviyesine yükseltilmelidir. Emeklilerimize daha fazla kaynak ayrılmalıdır. Emeklisi mutlu bir ülke olma hedefi, sosyal devletin en önemli kriteri olarak görülmelidir. Emekliler, devletin aynadaki yüzüdür.

İstihdamı artıracak yatırımlara ve teşviklere gidilmelidir. İstihdamdaki azalma durdurulmalı, yatırım-üretim ve istihdamı artıracak politikalara ağırlık verilmelidir. İşsizlik ve yoksulluk ile mücadele edilmesi için ekonomik ve hukuksal alanda yapılacak olan yeni reformlar, iş ve aş bekleyenler için umut olmalıdır. Hükümetin bu gerçeği görmesini çok değerli buluyoruz. Bu güzel ülkenin nimetlerinden ve imkanlarından her bir insanımız yararlanmalı ve devletimiz de üzerine düşen görevi yerine getirmelidir.

**ERGÜN:
"2021 YILI
İNTİBAK
YILI
OLMALI.."**

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

ERGÜN: "Sağlıkta Katkı Payı, Kaldırılınsın..."

Genel Başkanımız Kazım Ergün basına verdiği demeçte emeklilerin yaşadığı sıkıntıları sıralayarak, "Şimdi 300 liraya 16 günlük gaz alıyorsunuz. Emeklinin ne kadar fukaralaştığı bir tek doğal gazdan ortaya çıkar. Elektrikten, şekerden, çaydan, kömürden ortaya çıkar. Emekli kasaptan 150-200 gram kıyma alır duruma düştü. Çok acı bir şey. Emeklide insan; rahatlıkla gidip etini, tavuğunu, balığını alıp yiyebilir. Ömrünün son dönemlerini insanca yaşamak istiyor. Sağlıklı beslenemeyen insanın sıkıntılı hayatı olur. Bir çok şeyi seyrediyor, vitrinleri seyrederek geçiyor" dedi.

Emeklinin evi yoksa ev kirası ödüyorsa okul çağında çocukları varsa, askerliğini yapmış işsiz çocuğu varsa, gelinlik çağa gelmiş kızı varsa bu insanların tamamının büyük bir bunalımın içine girdiğini belirten Ergün, şunları söyledi:

"Aybaşı çabuk geliyor, kira emekli için önemli bir harcama, çünkü gelirin neredeyse yarısını oraya ödemek zorunda kalıyor. Yaptığımız araştırmalarda uzman arkadaşlarımızla çalışıyoruz. Emeklinin hayatını incelerken, akademisyenlerle çalışıyoruz. Yaptığımız araştırmada her dört emekliden birinin evi yok. Bugün Türkiye'de neredeyse 3 milyon 300 bin emeklinin evi yok. Devleti yönetenlere diyoruz ki öyle bir proje üretin ki

EMEKLİLER ENDİŞELİ

TÜRKİYE Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, Türkiye'de 13 milyon 500 bin emekli olduğunu belirterek yapılacak zam konusunda iktidarı uyardı. Gıda enflasyonunun yüzde 25-30'lara dayandığını altını çizerek Ergün, TÜİK'in ilan ettiği enflasyonun, halkın yaşadığı enflasyondan çok düşük olduğunu anımsattı. Ergün, "Aralık enflasyonunu düşük göstererek emekli maaşlarına yapılacak zammı daha da azaltmak amaçlanıyor. Çarşı, pazardan haberi olmayan TÜİK'in verileri baz alınarak enflasyon oranında zam yapmak yerine seyyanen zam yapılmalı. Bu ülke için yıllarca ter dökmüş emeklilere 200-300 lira zam yaparak geçitilmemeli" dedi. Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, emekliler başta olmak

üzere dar gelirli çok zor günler geçirdiğini anlatarak "Bu ayki enflasyon 2,30 ile emeklilere verilecek zam yüzde 7,7 seviyesine çıktı. Aralık ayında ummanı eksi bir enflasyon çıkartmazlar" diye konuştu. Aralık ayı enflasyonunun yüzde 10'dan fazla olacağını kaydeden Ergün emekliye yapılacak zammın reel enflasyon oranında olması gerektiğini söyledi. Ergün "Aralık ayında enflasyonu eksi çıkartırsa bu sefer yüzde 6-7 düzeyine düşer. Bu ölümi gösterip sđmaya razı etmezler. Emeklilerin hesabı ile TÜİK'in enflasyon sepeti ortusmuyor. TÜİK sepetinde emeklinin ömründe hiç duymadığı bilmediği kalemler yer alıyor. Hayatımızda kullanmadığımız şeyler üzerinden maaş alıyoruz. Emekliler nasıl besleniyor, ne kadar ısınabiliyor, medeni ihtiyaçlarını nasıl

karşılayabiliyor bunlar üzerinden bir hesap yapılmalı" ifadesini kullandı. TÜİK'de çalışanların çarşı pazardan haberlerinin olmadığıni iddia eden Kazım Ergün "Emekliler olarak dua ediyoruz ki Aralık ayı enflasyon oranları gerçeği yansıtın. Yaklaşık 13 milyon 500 bin emekli dul ve yetim var. Bu kadar ciddi bir nüfusu kimse yok sayamaz. Enflasyon tahmin ettiğimiz gibi çıkarsa yüzde 10 oranında bir zam gelir ki 2 bin lira maaş alan emekliye 200 lira zam demektir. 3 bin lira maaş alan emekliye de 300 lira zam demektir. Seyyänen insan oranına yakışır bir zam yapılmalı" diye konuştu. Ergün'ün belirttiği gibi TÜİK 2019 aralık ayında enflasyonu (-2,22), 2016'da (-0,33), 2015'de (-0,76) çıkarmıştı.

■ Hülal Yatar

emekli hayatını kaybetse bile eşi ve çocuklarının ödeyebileceği taksitlerle emekliyi konut sahibi yapın. Bir kısmı da evde oturuyor ama ev demeye bin şahit lazım. Varoşlarda, imkanlardan yoksun, bin bir sıkıntıyla hayatını sürdürüyor." Emeklilerin sağlık sorunlarının da bulunduğunu kaydeden Ergün, sözlerini şöyle sürdürdü: " yaş ile ilgili gelen sağlık sorunları var. Yaptığımız araştırmada emeklinin bir ayağı hastanede, bir ayağı eczanede. Her ay emekliden muayene ve katkı payı adı altında para kesiliyor. Gittiği hastaneye göre oluyor bu. Özel hastanelerin belirlenen fiyatların %200'e kadar ilave ücret alma yetkisi de var. 4 milyon üzerinde sığınmacıya bakıyorsunuz, ilacı bedava, doktoru bedava, ülkenin emeklisi üvey evlat mı? Ülkenin emeklisi, ülkenin annesi babası. Promosyon bize 10 yıl gecikmeyle ve de eksik veriliyor. Muayene ve katkı paralarının üzerimizden kaldırılması gerekir. "

KARTAL ŞUBEMİZ'DEN İNDİRİM ANLAŞMALARI

Kartal şube Başkanlığımız üyeleri için yaptığı indirim anlaşmalarına yenilerini ekledi. Özel BİRLİK Hastanesi ile bir protokol imzalayan şubemiz, üyelerimizin kaliteli sağlık hizmetlerinden indirimli olarak faydalanmalarını sağladı. Yapılan anlaşmayla yüzde 10 ile yüzde 20 arasında değişen oranlarda indirim imkanı sağlandı. Diğer yandan Özel YÜZ YIL Hastanesi ile de bir indirim protokolü imzalandı. Yapılan bu anlaşmaya göre de üyelerimiz ve birinci derece yakınları hastanenin sunduğu sağlık hizmetlerinden yüzde 10 ile yüzde 30 arasında değişen oranlarda indirim imkanından yararlanacaklar. Anlaşmalara ilişkin bir değerlendirme yapan TÜED Genel Eğitim Sekreterimiz ve Kartal Şube Başkanımız Arif Yıldız; "Emeklilerimizin en çok ihtiyaç duyduğu hizmetler ne yazık ki sağlık hizmetleridir. Bu nedenle bizler de çalışmalarımızı bu alanda yoğunlaştırıyoruz" dedi.

ÖZEL BİRLİK HASTANESİ KURUMSAL ANLAŞMA PROTOKOLÜ		
Anlaşmalı Kurum : Türkiye Emekliler Derneği		
BÖLÜMLER	Personel 1.Derece	Personel 2.Derece
AYAKTAN HİZMETLER	%20	%15
YATARAK HİZMETLER	%20	%15
RADYOLOJİK HİZMETLER (Direkt Grafiler ve Ultrason)	%20	%15
LABORATUVAR HİZMETLERİ	%20	%15
DOĞUM (NSD)	%20	%15
DOĞUM (SECTIO)	%20	%15
YOĞUN BAKIM HİZMETLERİ (SGKLI)	%100	%100
YOĞUN BAKIM HİZMETLERİ (SGKSIZ)	%20	%15
İLERİ TETKİK VE GÖRÜNTÜLEME (MR,BT)	%10	%5
DİŞ HİZMETLERİ	%15	%10
HASTANE İÇİ DİĞER MERKEZLER (GÜZELİK MERKEZİ VE SAÇ EKİM) - ÜCRETSİZ CİLT ANALİZİ	%15	%10

* Bu sözleşme taraflar arasında imzalandığı tarih itibarıyla yürürlüğe girer ve 1 (bir) yıl süre ile geçerli olur. Taraflardan her biri sözleşmenin bitiş tarihinden itibaren "30 gün" öncesi diğer tarafa yazılı olarak bildirmiş olmadıkça, Sözleşme kendiliğinden 1 (bir) yıl süreyle uzatılır.

* Sözleşme gereği yapılacak olan indirimden personelin sadece 1.ve 2. derece yakınları yararlanabilir. Diğer yakınları bu indirimden yararlanamaz.

* Sözleşme gereği yapılacak olan indirimden personelin sadece 1.ve 2. derece yakınları yararlanabilir. Diğer yakınları bu indirimden yararlanamaz.

* Yatarak tedavilerde ilaç,bbi, arif vb. Malzemelerde indirim uygulanmaz.

* Özel Birlik Hastanesi bu bağlamda tüm hakları saklı tutar.

Kurum Kaşe İmza
MEGAPOL SAĞLIK HİZMETLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
Orta Mah. Geniş Duman Cad. No:2
Sobanlık - KATILIMTANULU,
Tel:0212 309 54 44 Faks: 309 54 94
Valkaçık Vitrifi Dairesi: 6130759810

Kurum Kaşe İmza
TÜRKİYE EMEKLİLERİ DERNEĞİ
İSTANBUL KARTAL
S.S.K. Hastanesi Karşısı Yanık Sok.
Cengiz Apt. No:13/4 KARTAL-İST
Tel:(0212) 357 45 40 - 498 22 63

Kanal 33 Televizyonu Gündemin Nabzı programında Fatih Alkar'ın konuğu olan Türkiye Emekliler Derneği Mersin Şube Başkanı Cemal Akbudak, emeklinin sorunlarını canlı yayında anlattı.

2000 öncesi için yapılan intibak, 2000 sonrası için yapılmıyor...

1999'un son günü emekli olan intibaktan faydalandı, bir gün sonrası emekli olan faydalanamadı. Şimdi aynı dava, aynı konu. 2000 öncesi için kazanılan dava 2000 sonrası için reddediliyor. Bu emekliler arasındaki eşitsizliği nasıl çözmeyi düşünüyorsunuz. İş Mahkemesinde, Yargıtayda dava reddediliyor, Anayasa Mahkemesinden dönüyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sizin sorunuzun diyor, çözüm

AKBUDAK: "KATKI PAYI EMEKLIYE CEZADIR..."

Meclis'te deniliyor. Meclis gündemine intibak geliyor, iktidar ortakları reddediyor. 2000 öncesi intibak hesaplanırken öyle ahım şahım rakamlarda vermediler. İntibakın bir an evvel Meclis'ten geçmesi lazım. Geriye doğru işlemediği için ne kadar geç verirsem o kadar kazancım olur mantığıyla olmaz bu iş."

Bugün bu katkı paylarını emekliden almak emekliye cezalandırmaktır...

Avrupa da bir emekli 1 aylık maaşıyla dünya turuna çıkıyor, bizim emeklimiz harçlık veremediği için bayramda torunundan kaçıyor diyen Akbudak, sağlıkta emeklilerden alınan katkı paylarına da değindi. Akbudak: "İnsan çalıştığı dönemde 2 tane prim öder. Biri yaşlılık aylığı primi diğeri de sağlık primidir. Bu insan 20 sene, 25 sene, 30 sene, 40 sene çalışır bu iki primi öder. Bu primleri yarın emekli olduğunda kimseye muhtaç olmamak için ödüyor. Ben kendimden biliyorum 45-50 yaşlarına kadar sağlıklı ilgili bir problemimiz, devlete yükümüz olmadı bizim. Hastaneye doğru dürüst gitmedik, ilaç almadık. Sağlıklıydık ama biz bu primleri ödedik. Niye ödedik, ilerde sağlığa, hastaneye ihtiyacımız olduğu zaman ondan faydalanabilmek için ödedik. Bugün geldiğimiz noktada sağlıkta alınan katkı payları emeklinin belini büküyor. Bugün bu katkı paylarını emekliden almak emekliye cezalandırmaktır. Taşında, toprağında bütün fabrikalarında emeği olan bu insanlara bu reva görülmemeli.

GENEL SAĞLIK SİGORTASI PRİM BORCU OLANLARA TANINAN FIRSATLAR

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter
-
Kayseri
Şube
Başkanı**

www.tuedkayseri.org.tr

2020 yılı, her bakımdan zorluklarla geçmiştir. Korona virüs salgını nedeniyle, hayat durma noktasına gelmiştir. Türkiye, sağlık alt yapısı nedeniyle örnek bir ülke gösterilmesinden büyük bir memnuniyet duymaktayız. Zorlu dönemde başta doktorlar olmak üzere görev yapan sağlık çalışanlarımıza minnet borçluyuz. Pandemi döneminde bütün riskleri üzerlerine alan ve görev aşkıyla hizmet veren sağlık ordumuzun emeği ödenemez.

1 Ocak 2012 itibariyle genel sağlık sigortasının getirilmesiyle, Türkiye örnek bir ülke olarak gösterilmiştir. İkametgâhı Türkiye'de olanların sigortalı olup olmadıklarına bakılmaksızın herkese sağlık güvencesi getirilmiştir. Başlangıçta yaşanan zorluklar zamanla aşılmış ve sağlık gibi temel bir insan hakkının korunması ve geliştirilmesi için mücadele edilmiştir.

Sosyal güvencesi olmayanların gelir testine gitmeleri durumunda, genel sağlık sigortası primlerini ödeme gücü olmayanların primleri devlet tarafından karşılanmaktadır. En son verilere göre 7.805.073 gibi geniş bir kesimin genel sağlık sigortası primlerinin devlet tarafından ödenmesi, sağlık ve yaşam hakkına verilen bir değer olarak görülmelidir.

Genel sağlık sigortasının getirilmesiyle birlikte sosyal güvencesi olmayanlara tescil yaptırımları için bildirimler yapılmış ve gelir testine gitmeyenlerin primlerinin kendilerince karşılanması seçeneği de getirilmiştir. Gelir testi yaptırmayanların başlangıçta yüzde 12 olan prim oranının yüzde 3'e düşürülmesiyle teşvik edici bir uygulamaya geçilmiş ve toplumun tamamının kapsama alınması hedeflenmiştir.

2020 yılı asgari ücret üzerinden yüzde 3 genel sağlık sigortası primi aylık tutarı 88,29 TL olarak hesaplanmıştır. SGK 2020 Eylül ayı istatistiklerine göre tescil ve borç tebligatına itiraz etmeyen ve gelir testine gitmeyen 2.433.997 gibi bir kesim genel sağlık sigortası

primlerini ödeme yoluna gitmiş ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere de sağlık hizmeti almaktadır.

Gelinin bu olumlu sonuca rağmen, genel sağlık sigortası tescil yaptırma tebligatlarına uymayanların 17 Kasım 2020 öncesinde oluşan prim borçlarının silinmesi ve yapılandırılmasına ilişkin 7256 sayılı Kanunla, yeni fırsatlar getirilmiştir.

Gelir Testi Yaptırmayanlar: SGK tarafından tebligat yapılmasına rağmen bugüne kadar gelir testi yaptırmayanların 17.11.2020-31.03.2021 tarihleri arasında buldukları yerdeki Sosyal Yardım Dayanışma Vakıflarına başvuruları ve gelir testi yaptırılmaları öngörülmüştür. Gelir testi sonucunda ailede kişi başına düşen gelir asgari ücretin üçte birinden (981,00 TL) az olması durumunda geçmişe yönelik borçlar silinecektir. 7256 sayılı Kanunla getirilen ve bir nevi af özelliği taşıyan bu fırsatın kaçırılmaması gerekir.

7256 sayılı Kanunla getirilen bir başka düzenlemede 01.03.2021-31.03.2021 tarihleri arasında genel sağlık sigortası tebligatı alacak olanların tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde gelir testi yaptırılmaları istenmektedir. Bu fırsatın da kaçırılmaması için gelir testine mutlaka gidilmeli ve ailede asgari ücretin üçte birinden az gelir tespiti durumunda genel sağlık sigortası primleri devlet tarafından ödenecektir.

Genel Sağlık Sigortası Prim Borcu Olanlar: 7256 sayılı Kanun'un yayım tarihi olan 17.11.2020 tarihinden önce genel sağlık sigortası prim borçlarının sadece anaparalarının 30 Nisan 2021 tarihine kadar ödenmesi halinde gecikme zammı ve gecikme cezası silinmektedir.

Bu kapsamda olanların 17.11.2020-30.04.2021 tarihleri arasında prim borçlarına bakılmaksızın genel sağlık sigortasının verilecek olması da pandemi döneminde doğru ve yerinde bir karardır.

EMEKLİ AYLIKLARINDA EŞİTLİK ESAS OLMALI

Sosyal güvenlik mevzuatında yapılan her bir değişiklik, emekli aylıklarında eşitliği sağlamaktan uzak kalmış, norm ve standart birliğini de bozan bir uygulamaya dönüşmüştür. 2000 öncesinde hizmetleri bulunan ve 2020 yılında emekli olan bir çalışana karma bir sistemle emekli aylığı hesaplanmaktadır. Bu uygulama, aynı çatı altında emekli olanlar arasında bile haksızlıkları arttırmış ve itirazlara neden olmuştur.

SSK'lılar bakımından üç ayrı dönem üzerinden emekli aylıkları hesaplanmaktadır. 2000 öncesi hizmetler 506 sayılı Kanun, 1 Ocak 2000-Eylül 2008 dönemi hizmetleri 4447 sayılı Kanun ve Ekim 2008 sonrası hizmetler 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre emekli aylıkları hesaplanmaktadır. Her üç Kanunun aylıkların hesaplanmasında esas alınan prim kazançlarının güncellenmesi ve aylık bağlama oranlarının farklı olması, belli başına bir sorun olmaktadır. Örneğin, Ekim 2008 sonrasındaki aylık hesaplama değerleri olan güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranı önceki dönemlere göre düşük belirlendiğinden, sigortalı çalışma süresinin artmasına rağmen, emekli aylıklarında kayıplar ile karşılaşılıyor.

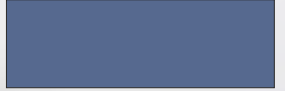
Hükümetin bu sorunu çözmesi için dönem farkına bakılmaksızın tek bir kriter üzerinden emekli aylıklarının hesaplanmasını öngörecektir. Türkiye Emekliler Derneği de bu yönde mücadele vermekte ve bu tür eşitsizliklerin ortadan kaldırılması için "intibak" yapılmasını savunmaktadır. Ak Parti iktidarı bu yöndeki taleplerimizi değerlendirmiş ve 2000 öncesi emeklilerin aylıklarını tek bir kriter üzerinden yeniden hesaplanmasını öngören 6283 sayılı İntibak Kanununu çıkarmış, prim kazançları ve prim ödeme gün sayısı aynı olanların aylıklarındaki farklılıklara son verilmiş ve eşitlik sağlanmıştır.

2000 sonrasında emekli olanların 6283 sayılı İntibak Kanunundan yararlanması için Türkiye Emekliler Derneği hukuk mücadelesi vermiş ve yüksek mahkeme olan Anayasa Mahkemesi başvurumuzu karara bağlarken, intibak konusunun TBMM tarafından çözümlenmesi gerektiğini gerekçesinde değerlendirmiştir.

Emeklilikte haksızlıklar, sistemden kaynaklanmaktadır. Daha fazla süre çalışarak prim ve vergi ödeyen bir emekli, kendisinden daha az süre çalışan ve prim kazancı düşük olan bir emeklinin aylığının daha fazla olmasına itiraz etmektedir. Bu nedenle, 2000 sonrası emeklilere intibak yapılmalı ve bu tür mağduriyetlere son verilmelidir.

Bir örnek daha vermek gerekirse, 2008 sonrasında bağlanan SSK ve Bağ-Kur emekli aylıklarının 1000 liranın altına düşmesi sonucunda, 2019 yılında en az aylık ödemesi 1000 TL, 2020 yılında 1.500 TL olarak belirlenmiştir. Bu sorunu esastan çözmediğinden, esaslı bir değişikliğe gidilmelidir. SSK'dan emekli olan 2000 öncesi ve sonrası dönemde emekli olanların taban aylıklarında bile büyük bir fark vardır. Ekim 2008 öncesi dönem için Emekli Sandığı Kanununda bir değişiklik yapılmadığından, eşitlik ilkesi korunmuştur. 5434 sayılı Kanunun mülga ek 19 uncu maddesi uyarınca, memur emeklilerinin alt sınırı aylıkları, gösterge tablosunun 14 üncü derecesinin 2 nci kademesi üzerinden 30 fiili hizmet yılına göre hesaplanmaktadır. Benzer düzenleme, SSK ve BAĞ-KUR mevzuatlarında bulunmadığından, bu kapsamda olan emeklilerin aylıklarında eşitlik sağlanamamıştır.

Bu tür sorunların çözümü için 5510 sayılı Kanunun temel ve geçici maddelerinde bütünlüğü sağlayacak yeni bir düzenlemeye ihtiyaç vardır. Giderek büyüyen eşitsizliklerin daha fazla sürdürülmemesi gerekir. Çalışan ve emeklileri nimet/külfet bakımından da korumak, devletimizin görevi olmalıdır.

**Ömer
KURNAZ**

**Genel
Mali
Sekreter
-
Tarsus
Şube
Başkanı**

www.tuedtarsus.org.tr

BAKIRKÖY VE GEMLİK ŞUBELERİMİZ YENİ HİZMET BİNALARINDA

Bakırköy ve Gemlik Şube Başkanlıklarımız, üyelerimize daha iyi hizmet sunabilmek amacıyla, pandemi koşullarına çok daha uygun yeni hizmet binalarını teşkilatımıza kazandırmış olmanın mutluluğunu yaşıyorlar. Bursa Şube Başkanımız Mesut Özşen ve Şube İdari Sekreterimiz Arif Tezbulur da Gemlik Şubemizi ziyaret ederek, yeni hizmet binalarını kutladı. Ziyaretten duydukları memnuniyeti ifade eden Gemlik Şube Başkanımız Ömer Şimşek; "Şube başkanlarımızın ziyaretleri bizlere güç verdi. İzmit ve Gölcük Şube Başkanlıklarımız da bizleri onurlandırdı, kendilerine teşekkür ediyoruz. Üyelerimize çok daha iyi hizmet

sunabilecek mekana kavuşmanın da mutluluğunu yaşıyoruz" dedi.

Bakırköy Şube Başkanımız Erol Sinanoğulları da yaptığı açıklamada, kısıtlı imkanlar ölçüsünde emeklilerimize sunmaya çalıştıkları hizmetlerin kalitesini artırmak ve pandemi şartlarına daha uygun bir hizmet noktası oluşturmak için gayret sarf ettiklerini ifade etti.

ROTARACT Kulübü'nden Emekliye Destek

Bursa Osmangazi Rotaract Kulübü Başkanı tarafından hazırlanan "SICAK BİR KIŞ" projesini uygulayan Dilay Şahin, Şube Başkanımız Mesut Özşen'i ziyaret ederek muhtaç durumdaki üyelerimize verilmek ve kışlık ihtiyaçlarını karşılamak üzere yardım zarfları verdi. Şube Başkanımız Özşen, bu yardımları için teşekkür ederek, en kısa zamanda muhtaç üyelerimize ulaştırılacağını ifade etti. Özşen; "Zorlu kış günlerinde emeklilerimizin ocağının tütmesine katkı sağlayan bu girişimde emeği geçen herkese sonsuz şükranlarımızı sunuyoruz. Toplumsal dayanışmanın en güzel örneklerinden birisini sergilediler. Bu aynı zamanda sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğinin de güzel bir örneği oldu" dedi.

Şişli Şubemizden Eğitime Destek

Şişli Şube Başkanlığımız, uzaktan eğitime erişimde güçlük yaşayan bir lise öğrencisinin mağduriyetini giderdi. Şube Başkanımız Mustafa Kahya ve Şube Yönetim Kurulumuz, eğitime verdikleri destekten duydukları memnuniyeti dile getirerek, bu tür desteklerin sürdürülmesi için çalışma başlattıklarını ve geleceğimiz olan gençlerin eğitimde fırsat eşitliğine ulaşabilmesi için herkesin duyarlı olması gerektiğine dikkat çektiler.

TÜED ŞUBELERİNDEN EMEKLİLERİMİZ İÇİN İNDİRİM ANLAŞMALARI

Çorum Şubemiz Tokat Termal'le İndirim Anlaşması İmzaladı...

Çorum Şube Başkanlığımız, Tokat Termal Otel'iyle üyelerimiz için indirim anlaşması imzaladı. Yapılan anlaşmaya göre üyelerimiz, dernek kimlik kartlarını göstererek hizmetlerden indirimli olarak yararlanabilecek. İndirim kapsamında; otel konaklama bedeli üyelerimiz için, çift kişi 260 TL, tek kişi 135 TL ve günübirlik havuz giriş ücretleri de 40 TL olarak uygulanacak. Anlaşmaya ilişkin bir değerlendirme yapan Çorum Şube Başkanımız Hıdır Kınıklı, anlaşmayla üyelerimize indirimli hizmet temin ettikleri için mutlu olduklarını ifade etti.

İskenderun Şubemiz BATIGÖZ Hastanesi'yle Anlaştı...

Türkiye Emekliler Derneği İskenderun Şubesi Başkanımız Hüseyin Göde, üyeleri için ilçelerinde hizmet veren BATIGÖZ Hastanesi'yle indirim anlaşması imzaladı. Yapılan anlaşmayla; emeklilere muayene %20, tetkikler %15, lazer ameliyat %10 oranlarında indirimli olarak uygulanacak. Üyelerimiz dernek kimlik kartlarını göstererek bu imkandan yararlanabilecekler. Şube Başkanımız Hüseyin Göde, anlaşmayla üyelerimizin kaliteli göz sağlığı hizmetlerine erişebilmelerinin artık çok daha kolay ve uygun olduğunu belirtti.

Elazığ Şubemiz MEDILINE ile Anlaştı

Elazığ Şube Başkanlığımız, hizmete yeni başlayan MEDILINE HASTANESİ ile sağlıkta indirim protokolü imzaladı. Yapılan anlaşmayla üyelerinin sağlık hizmetlerine indirimli olarak erişebileceklerini ifade eden Şube Başkanımız Vedat Gür; "İmzalanan protokolle muayene ve tetkiklerde yüzde 20 indirim sağlandı. Bu imkandan yararlanmak isteyen üyelerimiz dernek kimlik kartlarını göstererek indirimlerden faydalanabilirler" dedi.

Bartın Şubemizden Kadın Üyelerimize Hizmet

Bartın Şube Başkanlığımız, ZEYNEP KUAFÖR ile kadın üyelerimiz için indirim anlaşması imzaladı. Şube Başkanımız Ali Kalaycı; "Yapılan anlaşmaya göre üyelerimiz saç ve cilt bakım hizmetlerinden yüzde 20 indirimli olarak yararlanacaklar" dedi.

MEMURLARIN EMEKLİLİK DOSYASI

TÜED
TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
ARAŞTIRMA BÜROSU

657 SAYILI KANUN KAPSAMINDA KAMU ÇALIŞANLARININ EMEKLİLİK KOŞULLARI

Uzun yıllar çalışarak vergisini ve primini ödemiş olanlara yaşlılık dönemlerinde geçimlerini sürdürmeleri için kutsal bir hak olan emekli aylığı bağlanmaktadır. Her bir çalışanın hayali olan emekli aylığına hak kazanmada, prim ödeme gün sayısı, sigortalılık süresi ve yaş koşullarının birlikte yerine getirilmesi aranmaktadır. Bağımsız ve kamu görevlisi statüsünde çalışanlarda sigortalılık süresi aranmamakta, hizmet yılı ve yaş koşulunu yerine getirenler yaşlılık aylığına hak kazanmaktadır. Sosyal güvenlik sisteminde norm ve standart birliğinin oluşturulamaması, nimet/külfet dengesini bozmuş ve eşitlik ilkesi korunamamıştır.

KAMU ÇALIŞANLARININ AYLIĞA HAK KAZANMA KOŞULLARI

Sosyal güvenlik sisteminde oluşan açıklar, aktif/pasif oranı ve bütçe açıkları gerekçe gösterilerek 506, 1479 ve 5434 sayılı Kanunlarda değişikliklere gidilmiştir. 8.9.1999 öncesi ve sonrası dönem için emekli aylığına hak kazanmada yeni bir milat oluşturulmuştur. 8.9.1999 öncesinde 4/a kapsamında kadın sigortalılar 20, erkek sigortalılar 25 yıl sigortalılık süresini ve 5000 prim ödeme gün sayısını, bağımsız ve kamu görevlileri statüsünde çalışan kadınlar 20 yıl, erkekler 25 hizmet yılını tamamlanması şartıyla talepleri halinde yaşlılık aylığı bağlanabilmekteydi. 4447 sayılı Kanunla 8.9.1999 sonrası dönemde emekli olanlara getirilen yaş koşulunun Anayasa mahkemesi tarafından iptal kararı sonrasında 4759 sayılı Kanunla 23 Mayıs 2002/1.6.2002 tarihleri baz alınarak kademeli emeklilik koşulları belirlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan, 8/9/1999 tarihinden önce diğer sigortalılık statülerine tabi çalışmaları bulunan kadın 20, erkek ise 25 yıl hizmet süresine tabi olup emeklilik yaşının tespiti, Kanunun geçici 205 inci maddesine göre yapılmaktadır. Emekli aylığına hak kazanmada, hizmet birleştirilmesi yapılarak hizmet yılı ve yaş koşulu belirlenmektedir. Kamu görevlileri bakımından hizmet birleştirmelerinde diğer statülerde geçen hizmetlerin ne şekilde değerlendirileceği SGK genelgelerinde açıklığa kavuşturulmuştur.

Örnek: 07/09/1993-1/07/2011 tarihleri 4/1-(a) kapsamında sigortalı olarak çalışan ve 01/07/2011 tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) kapsamında göreve başlayan 02/09/1975 doğumlu erkek sigortalı, her ne kadar 08/09/1999 tarihinden sonra (01/07/2011) tarihinde ilk defa 4/1-(c) kapsamında göreve başlamış ise de, 08/09/1999 tarihinden önce 4/1-(a) kapsamında sigortalı hizmetleri bulunduğu emekliliğe hak kazanma koşulları geçici 205 inci madde kapsamında tespit edilecektir. Buna göre, 07/09/1993-23/05/2002 tarihi itibarıyla 8 yıl 8 ay 16 gün (3136 gün) hizmeti olan ilgilinin, 25 yıl emeklilik hizmet süresini doldurmaya 16 yıl 3 ay 14 gün kaldığından geçici 205 inci maddenin (I) bendine göre 54 yaş haddine tabi olacaktır.

Sosyal güvenlikte yapılan değişiklikler, 4/c statüsünde çalışanların (memurların) emeklilik süreleri işe giriş tarihlerine göre değişmektedir.

8 Eylül 1999 tarihi itibarıyla 23 yıldan fazla prim ödemiş olan memurlarda yaş koşulu aranmadan emekli olma koşulu korunmuştur. Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 2 yıldan az kalan iştirakçilerden kadın 38, erkek 43 yaşında emekli olma hakkını elde etmiştir. Bu koşulları yerine getirmeyenler için kademeli bir süreç getirilmiştir.

8 Eylül 1999 İle 30 Nisan 2008 Döneminde İşe Başlayan Memurların Emeklilikleri

Bu kapsamda emekli olacaklar için iki seçenek getirilmiştir. Birinci seçenek; Kanunun 4447 sayılı Kanunla değişik mülga 39 uncu maddesi uyarınca, 08/09/1999 (hariç)- 30/04/2008 tarihleri arasında ilk defa iştirakçi/sigortalı (4/1- (a), (b) ve (c) kapsamında) olan kadın iştirakçiler 58, erkek iştirakçiler ise 60 yaşlarını doldurmaları ve 25 yıl hizmet süresini tamamlamaları halinde emekli aylığına hak kazanacaklardır.

Kadın ve erkek sigortalılar için yaş hadlerinden hem 5434 sayılı Kanunun mülga 32 inci maddesi hem de 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinde sayılan görevler uyarınca fiili hizmet sürelerine zam yapılanların yaş hadlerinden; eklenilen bu sürenin üç yıldan çok olmamak kaydıyla yarısı indirilecektir. 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi ile ilk defa fiili hizmet süresi zammına hak kazananların, kanunda sayılan işyerleri ve işlerde 3600 gün çalışmış olmaları halinde, 3 yılı geçmemek üzere bu sürelerin yarısı yaş hadlerinden indirilecektir.

8.9.1999 TARİHİNDEN ÖNCE SIGORTALI (İŞTİRAKÇİ) OLAN KAMU ÇALIŞANLARININ EMEKLİLİK KOŞULLARI

4/c Kamu Çalışanları (Erkek İştirakçiler)			4/c Kamu Çalışanları (Kadın İştirakçiler)		
Sigorta Başlangıç tarihi	Hizmet Yılı	Yaş	Sigorta Başlangıç tarihi	Hizmet Yılı	Yaş
08.09.1976 ve öncesi	25	-	08.09.1981 ve öncesi	20	-
09.09.1976-23.05.1979	25	44	09.09.1981-23.05.1984	20	40
24.05.1979-23.11.1980	25	45	24.05.1984-23.05.1985	20	41
24.11.1980-23.05.1982	25	46	24.05.1985-23.05.1986	20	42
24.05.1982-23.11.1983	25	47	24.05.1986-23.05.1987	20	43
24.11.1983-23.05.1985	25	48	24.05.1987-23.05.1988	20	44
24.05.1985-23.11.1986	25	49	24.05.1988-23.05.1989	20	45
24.11.1986-23.05.1988	25	50	24.05.1989-23.05.1990	20	46
24.05.1988-23.11.1989	25	51	24.05.1990-23.05.1991	20	47
24.11.1989-23.05.1991	25	52	24.05.1991-23.05.1992	20	48
24.05.1991-23.11.1992	25	53	24.05.1992-23.05.1993	20	49
24.11.1992-23.05.1994	25	54	24.05.1993-23.05.1994	20	50
24.05.1994-23.11.1995	25	55	24.05.1994-23.05.1995	20	51
24.11.1995-23.05.1997	25	56	24.05.1995-23.05.1996	20	52
24.05.1997-23.11.1998	25	57	24.05.1996-23.05.1997	20	53
24.11.1998-08.09.1999	25	58	24.05.1997-23.05.1998	20	54
09.09.1999-30.04.2008	25	60	24.05.1998-23.05.1999	20	55
01.05.2008-31.12.2035	25	60	-	-	56
			24.05.1999-30.04.2008	25	58
			01.05.2008-31.12.2035	25	58

Kaynak: 5434 sayılı Kanunun 39. maddesi ve geçici 205. maddesi, 5510 sayılı Kanunun 28. maddesi ve geçici 9 maddesi.

30/04/2008 Sonrası Dönemde İştirakçi/Sigortalı Olan Kamu Görevlilerinin Emeklilikleri

5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında 30/04/2008 (hariç) tarihinden sonra 506, 1479, 5434, 2925 ve 2926 sayılı kanunlara göre ilk defa sigortalı veya iştirakçi olanlar hakkında Kanunun 28 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür. Buna göre, ilk defa 01/05/2008 tarihi itibarıyla 4/1-(c) kapsamında iştirakçi olan; kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması ve en az 9000 gün, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanacaktır. Kadın sigortalılar için 58, erkek sigortalılar için 60 olarak öngörülen yaş hadleri, 4/1-(c) sigortalıları için 9000 prim gün sayısı koşullarının 28 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kademeli süreçte, 01/01/2036 tarihinden sonra yerine getirilmesi halinde, gün koşulunun yerine getirildiği tarih aralığındaki yaş hadleri esas alınarak aylığa hak kazanma koşulları belirlenecektir. 2048 yılında ise, kadın ve erkek sigortalı ayrımı yapılmadan emeklilik yaşı 65 olarak belirlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun 28 inci maddenin üçüncü fıkrasında; ikinci fıkrada belirlenen yaş hadlerine 65 yaşı geçmemek üzere, üç yıl eklenmek ve adlarına en az 5400 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla da yaşlılık aylığı bağlanabilecektir.

KAMU ÇALIŞANLARININ EMEKLİ AYLIĞI HESAPLANMA KRİTERLERİ

Emekli Aylığının hesap edilmesinde gösterge, ek gösterge, taban aylığı, kıdem aylığı, zam ve tazminat Karşılığı Aylığı (Tazminat Aylığı) adı altında bileşenlerden oluşmaktadır. Emekli Aylığı Bağlanmasına Esas Aylık (E.A.B.E.A.) belirlenen tutarın aylık bağlama oranı ile çarpılması suretiyle bağlanacak emekli aylığı bulunmaktadır. Her yıl için aylık bağlama oranı yüzde 3 dikkate alınmaktadır. 25 yıl hizmeti olan bir memur emeklisinin aylık bağlama oranı yüzde 75'dir.

İlk defa 01/05/2008 tarihi (dahil) itibarıyla 4/1-(c) kapsamında iştirakçi olanların emekliliğe hak kazanma şartlarının tespitinde, 5510 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları esas alınmakla birlikte, bunlardan 2008 yılı Ekim ayı başından önce iştirakçi olanların emeklilik aylığı hesapları, 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılmaktadır.

Emekli Aylığının Alt Sınırı

5434 sayılı Kanunun mülga ek 19 uncu maddesi uyarınca, emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının alt sınırı, gösterge tablosunun 14 üncü derecesinin 2 nci kademesi üzerinden 30 fiili hizmet yılı için hesaplanacak emekli aylığıdır. Genel olarak tahsil seviyesi düşük olan, ek göstergesi bulunmayan ve hizmet süresi az olanlar ile vefat halinde aylık bağlanan dul ve yetimleri koruyan alt sınır aylığı hesaplanmaktadır. 2020 ikinci yarısında memurların alt sınır aylığı ek ödeme dahil 2.815 TL olarak hesaplanmıştır. Derecesi, kademesi ve hizmet yılı düşük olanlar bakımından alt sınır aylıkları, Emekli Sandığı Kanununun en önemli koruyucu maddesi olarak değerlendirilmektedir. Örneğin; 20 yıllık hizmeti olan, derecesi, kademesi de 5. Derece 1. Kademe olan bir memurun emekli olduğunda kendi durumu ile yapılan hesaplamada aylık tutarı 2390 TL olmaktadır. Hesaplanan bu aylık alt sınır aylığının altında kaldığından, 2815 TL olarak ödenmektedir.

Emekli Aylıklarının Artırılması

5434 sayılı Kanun kapsamında bağlanan emekli aylıkları; 4688 sayılı Kanunun 28 inci maddesi uyarınca 01/01/2012 tarihinden itibaren toplu sözleşme hükümlerine göre belirlenen aylık ve taban aylık katsayılarındaki artışlar/değişiklikler dikkate alınarak artırılmaktadır.

PANDEMİ DÖNEMİNDE TÜED'İN İNDİRİM ANLAŞMALARI YOĞUN İLGİ GÖRDÜ...

Pandemi döneminde şüphesiz en çok sıkıntıya düşen kesim, 65 yaş ve üstü vatandaşlarımız oldu. Yüksek risk grubunda oldukları için aylarca sokağa çıkmaları yasaklandı. Normalleşme süreciyle hafta sonları belirli saatler ve sonradan 10:00 ile 20:00 arası serbest dışarı çıkabildiler. Daha sonra yeniden yükselen vaka sayılarının ardından belirli şehirlerde tekrar kısıtlamalar geldi. Belirli saatler toplu taşımada, düğün ve benzeri kalabalık organizasyonlara katılmalarda yasaklar getirildi.

Salgın sebebiyle şehir hastaneleri, kamu hastanelerinin ve üniversite hastanelerinin birçoğu pandemi hastanesi ilan edildi. Kapatılan hastaneler de, pandemi hastanesi olarak yeniden açıldı. Yeni Şehir Hastaneleri yapıldı.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından kronik hastaların ve yüksek risk grubunda bulunanların, reçete yazdırmak için sağlık hizmeti sunucularına başvurma zorunluluğu, geçici olarak ortadan kaldırıldı. Bu süreçte ilaç ve tıbbi malzeme bedelinin de SGK tarafından karşılanacağını açıklayan Bakan Zehra Zümrüt Selçuk, bu kapsamda daha önce 1 aylık verilen ilaçların da, 3 aylık olarak verilmeye devam edileceğini belirtti.

Öte yandan engelli ve yaşlı aylığı ile evde bakım yardımlarında, süreli engelli raporu bulunan hastaların mevcut raporlarının da, ikinci duyuruya kadar geçerliliği devam ediyor.

TÜED, ÜYELERİNİN SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİMİNİ KOLAYLAŞTIRMAK İÇİN, PANDEMİ DÖNEMİNDE DE ÇALIŞMALARINA ARA VERMEDİ...

ONLARCA HASTANEYLE, ÜYELERİMİZ VE AİLELERİ İÇİN İNDİRİM ANLAŞMALARI İMZALADIK...

Salgın ile birlikte hastanelerin, pandemi hastanesi ilan edilmesi ve acil olmayan vakaların ertelenmesi, özellikle de riskli gruplara yönelik sağlık hizmetlerine ulaşım konusunda bir planlama yapılmaması nedeniyle yaşlı hastalar, gebeler, hematoloji-onkoloji hastaları, kronik hastalığı (kalp, şeker, hipertansiyon, böbrek, KOAH) olanlar, stres düzeyi yüksek olan gruplar, acil ameliyat olması gerekenler özel sağlık kuruluşlarına yöneldi.

Kamu hastanelerinde randevu almak zorlaştı. Yoğunluk ve virüs bulaşma korkusu da özel hastanelere yönelmeye diğer bir sebep oldu.

TÜED'İN İNDİRİM ANLAŞMALARI YOĞUN İLGİ GÖRÜYOR...

Özel hastanelerin kapısını çalan emekliler için bazı özel indirimler yapılmakta. Emeklilerin 50 yıllık köklü kuruluşu; kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneği, üye sayısı bakımından Türkiye'nin en büyük gönüllü sivil toplum kuruluşu. TÜED'in Türkiye genelinde bini aşkın kurum ve kuruluşla indirim anlaşmaları bulunuyor. Çoğunluğu özel hastaneler olmak üzere birçok farklı sektörde hemen hemen her ilde üyeleri için avantajlar sunuyor. İndirim oranları farklılık gösteriyor. Örneğin emeklilerden 50 TL muayene ücreti alan bir özel hastane, dernek üyelerinden muayene ücreti talep etmiyor, 130 TL muayene ücreti olan bir başka hastane, dernek üyelerinden sadece 30 TL alıyor. Türkiye Emekliler Derneği'nin anlaşmalı kurum ve kuruluşlarının listesini www.tued.org.tr web sitesinden inceleyebilirsiniz.

**ONLARCA
HASTANE
VE SAĞLIK
KURULUŞUYLA
ÜYELERİMİZ VE
AİLELERİ İÇİN
İNDİRİM
ANLAŞMALARI
İMZALADIK...**

SİGORTA PRİMİNDEN VAZGEÇİLEMEZ

7256 sayılı Kanunla, 2019 ve 17 Nisan 2020 döneminde kayıt dışı çalışanların kayıt altına alınması için sigorta primlerinden feragat edileceği düzenlenmiştir. Primli sistemi benimsemiş sosyal güvenlik hukukunda primlerden vazgeçilmesi, tek taraflı bir iradeyle kararlaştırılamaz. İşçinin rızası olmadan sigorta priminden feragat edilemez. Anayasanın 60. maddesi, herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir hükmüyle kanunla prim alacaklarının ortadan kaldırılamayacağını açıkça düzenlemektedir. Sosyal güvenlik ve sigortalı çalıştırmak, anayasanın 60. maddesinde güvence altına alınmıştır. Kayıt dışı istihdam, ülkemizin kaynaklarının ve insanların geleceklerini yok eden istihdam biçimidir. Getirilen düzenlemede, bu kişiler 1 Ocak 2021'e kadar işverene başvuru yapmak zorunda. Başvurunun yazılı yapılması ve işveren başvuruda bulunan kişileri işe alıp çalıştırırsa işverene günlük 44.15 TL teşvik verilecek. İşveren bu kişileri işe alır ancak çalıştırmaz ve ücretsiz izne gönderirse bu kişilere günlük 39.24 TL nakdi ücret desteği verilecek. İşveren başvuruda bulunanları işe almazsa bu kişilere hane bazlı destek verilecek. Bu şartı sağlayan kişilere fesih yasağının sona ereceği tarihe kadar günlük 34.34 TL destek verilecek.

Bakan SELÇUK:

“Hedef Müreffeh Toplum.”

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, TBMM'de 2021 Bütçe Kanununun görüşmesi sırasında yaptığı konuşmada, sosyal yardım ağı oluşturduklarını ve sürdürülebilir bir SGK ile çalışanların ve emeklilerin yanında olduklarını söyledi.

Sosyal devlet anlayışının gereği olarak sosyal kalkınmayı gerçekleştirmeyi ve sosyal refahı arttırmayı amaçladıklarını ifade eden Selçuk, "Bakanlık olarak yürüttüğümüz politikaların nihai hedefi mutlu birey, uyumlu aile ve müreffeh toplumdur" dedi.

Yaş Aralığı İstihdam Kabul Görmedi

7256 sayılı Kanunun TBMM'de görüşülmesi aşamasında işçi konfederasyonlarının ortak tavrı karşısında, 25 yaş altı ve 50 yaş üstüne güvencesiz bir çalışma biçimi olan 10 günden az belirli süreli iş sözleşmelerinin yapılmasını öngören düzenlemeyle işçilerin kıdem ve ihbar tazminatlarının ortadan kaldırılması, sigorta primlerinin ödenmemesini öngören değişiklikler geri çekilmiştir. İşçi konfederasyonları ve üye sendikalar ortak hareket ettiğinde, her türlü tehlikeyi engelleyeceklerinin de sınavını vermiştir.

Sosyal Koruma Kalkanı

Türkiye Geneli

27.10.2020

		Ödeme Yapılan Hane/Kişi	Miktar (TL)
Sosyal Destek Programı (Hane)	FAZ 1	2.111.254	2.111.254.000
	FAZ 2	2.316.010	2.316.010.000
	FAZ 3	1.882.840	1.882.840.000
Biz Bize Yeteriz Türkiyem	Hane	2.009.267	2.009.267.000
Kısa Çalışma Ödeneği	Çalışan	3.580.638	20.344.569.920
Nakdi Ücret Desteği	Çalışan	2.045.139	5.116.119.331
İşsizlik Ödeneği	Kişi	846.609	3.936.886.312
Normalleşme Desteği	Çalışan	1.908.599	1.497.856.252
#BirlikteBaşaracağız		Toplam: 39.214.802.815 TL	

www.ailevecalisma.gov.tr

www.ailevecalisma.gov.tr

VERGİ VE PRİM BORÇLARI YAPILANDIRILDI

31.08.2020 tarihi itibarıyla kamu idarelerine beyan edilmesi gereken veya kamu idarelerince tahsili gereken vergiler, vergi cezaları, bunlara bağlı gecikme faiz/zamları; idari para cezaları; SGK prim alacakları ve cezaları ve diğer kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Bağ-Kur primlerini ödemeyenlerin yapılandırmadan yararlanmaması durumunda borçları donduruluyor. Bir başka ifadeyle siliniyor. Bu yöndeki değişiklikler, esnafın zorluklarını ve primlerini yatıramadıklarını gösteriyor. Yapılandırmadan faydalanmak isteyenlerin başvuru için 31.01.2021'e kadar başvuru yapması gerekiyor. Borç ödemeleri en fazla 18 eşit taksitde bölünecek ve taksitler iki ayda bir ödenecek. İlk taksit tarihine kadar peşin ödemenin yapılması durumunda işleyen faizler silinecek.

BU FIRSAT KAÇMAZ!

17 Kasım 2020 tarihi itibarıyla 4/b kapsamında tescilleri yapılanlardan prim borçları ödenmemiş sigortalılık sürelerini altın bir fırsat getirilmiştir.

Firsattan yararlanılması halinde ise ödenecek prim tutarları 2020 yılına göre oldukça karlı olmaktadır. Tescil yıllarındaki prim kazançları esas alınacağından, 2020 prim kazançlarına göre daha az prim ödemeye sigortalılıklar yeniden kazanılacak. Prim gün eksikliği olanların yararlanacakları bu fırsat kaçmamalıdır. Başvuruların 1 Aralık 2020-1 Şubat 2021 tarihleri arasında yapılması gerekiyor.

COVID-19, Tüm Dünyada Gıda Fiyatlarını Artırıyor

COVID-19 salgını, bağlantılı kilitlenmeler, hareket kısıtlamaları ve fiziksel mesafe kuralları ile birlikte, yalnızca işsizlikte önemli bir artışa ve birçok insan için önemli gelir kayıplarına yol açmakla kalmadı, aynı zamanda tüketicilerin harcama kalıplarını ve düzeyini de değiştirdi. Özellikle, kitleme önlemleri belirli ürünlerin arzını ve talebini ve dolayısıyla fiyatlarını etkiledi. Gıda fiyatlarındaki artışlar, genellikle gelirlerinin çoğunu gıdaya harcayan düşük gelirli hanelerin yaşam standartları üzerinde büyük bir etkiye sahip olabilir. Küçük bir artış bile bu tür hanelerin bireylerini zor durumda bırakabiliyor.

COVID-19'un İş Yeri Güvenliğine Etkisi

COVID-19 salgını bağlamında, iş güvenliği ve sağlığı daha da büyük önem kazanıyor. İş sağlığı ve güvenliği, insana yakışır işin temel bir yönüdür ve bu nedenle evrensel olarak garanti edilmelidir. Yine de her yıl çok fazla iş kazası yaşanıyor. İş kazalarının önemli bir insanı, sosyal ve ekonomik maliyeti vardır ve tüm işyerlerinin güvenli ve sağlıklı olmasını sağlayarak ortadan kaldırmaya çalışmamız gerekir. İş kazasından kaynaklanan mesleki yaralanmalardan farklı olarak meslek hastalıkları, iş faaliyetinden kaynaklanan risk faktörlerine uzun süre maruz kalmaktan kaynaklanmaktadır. Özellikle risk faktörlerine maruz kalma ile bir hastalığın tezahürü arasındaki olası uzun gecikmeler göz önüne alındığında meslek hastalıklarının takibi oldukça zordur. Mevcut pandemi, hepimize iş sağlığı ve güvenliğinin önemini ve aşırı sağlık risklerine maruz kalmanın tehlikelerini hatırlatıyor.

Emeklilik Yaşı Arttıkça Kadınların Depresyona Girme Olasılığı Daha Yükseliyor

İngiltere'de yapılan bir araştırmaya göre, eyalet emeklilik yaşındaki artışın, fiziksel ve psikososyal açıdan ağır işler yapan kadınlar için depresif belirtiler yaşama olasılığında %30'luk bir artışı tetiklediğini keşfetti. Araştırmacılar, Birleşik Krallık'ta yaşayan kadınların yaklaşık üçte birinin restoranda, satışta, kişisel bakım yerlerinde, ev temizliğinde, makine işletmelerinde ve temizliği içeren bu tür rollerde çalıştıklarını söyledi. Çalışmanın baş araştırmacısı Dr. Ludovico Carrino şunları söyledi: "Birleşik Krallık, çoğu OECD ülkesi gibi, devlet emeklilik yaşını yükseltmek için reformlar başlattı. Bu reformlar, emeklilik sistemlerinin mali sürdürülebilirliğini iyileştirmek için gerekli olabilir ve bazı çalışanlar daha uzun çalışma hayatlarından faydalanabilir. Fakat, eyalet emeklilik

yaşındaki kapsamlı artışlar, bazı işçi gruplarının artan fiziksel veya psikolojik olarak ağır çalışma koşullarına maruz kalması ve bu nedenle daha yüksek zihinsel ve fiziksel sağlık sorunları riskiyle karşı karşıya olduğu gerçeğini görmezden geliyor."

Engelli İnsanlar İşgücü Piyasasında Nasıl Ücret Alıyor?

Engelliler için iş bulmak zor olabilir. İş gücündeki engelli kişilerin sayısı birçok ülkede, kısmen değişen tutumlar ve iyileştirilmiş mevzuat nedeniyle artarken, eğer bir engeliniz varsa, işsiz kalma olasılığınız hala işsiz bir kişiye göre daha fazladır. Mevcut verilere sahip tüm yüksek gelirli ülkelerde işsizlik oranlarında engelliler ve olmayanlar arasında önemli bir fark vardı. En büyük farklar Danimarka, Portekiz, Slovenya, İtalya ve Malta'da bulundu ve bunların tümü %20 veya daha fazla fark gösterdi. Veriler, engelli kadınların iş bulma konusunda nasıl daha büyük engellerle karşılaştıklarını da göstermektedir. Bilgilerin mevcut olduğu yüksek gelirli ülkelerin üçte ikisinde, engelli kadınların işsizlik oranı erkek meslektaşlarına göre daha yüksektir.

Covid-19 ve Giderek Artan Vaka Sayıları

Korona virüs hastalığı (COVID-19), insanların Avrupa ve dünya genelinde yaşama ve çalışma şekli üzerinde geniş kapsamlı etkileri olan derin bir etkiye sahip. Belirli sektörlerdeki büyük iş kayıpları, azaltılmış çalışma saatlerinin uygulanması ve vaka artışına karşı koruma sağlamak için diğer önlemler gibi uzun vadeli etkiler hâlihazırda mevcuttur. Dahası, birçok ülkede tele-çalışma ve diğer e-hizmetlerin benimsenmesinde ani bir artış oldu. Birkaç aydır, insanlar ve işletmeler yeni bir normale dönmeye çalışırken, ekonomiler ve toplumlar belirli kısıtlamalarla yeniden açılırken bazı ülkeler için bu durum "yeni normal" olumsuz sonuçları doğurdu. İkinci dalgayla beraber hızla artan vaka sayılarıyla birlikte ülkeler eski önlemlerine yenilerini de eklemek zorunda kaldı.

COVID 19: ALMANYA

Almanya Yeniden Kapanıyor!

Korona virüsü vakalarının arttığı Almanya'da, Başbakan Merkel ile eyalet başbakanları 16 Aralık'tan itibaren yeni önlemlerinin devreye girmesi üzerinde uzlaştı. Ülkede kamusal hayat büyük ölçüde sınırlandırılacak. Almanya'da uygulanan mevcut kısmi kapanma önlemlerine rağmen korona virüsü vakalarının artmaya devam etmesi federal hükümeti ve eyalet yönetimlerini harekete geçirdi. Ülkedeki yeni kapanma önlemleri 16 Aralık 2020-10 Ocak 2021 tarihleri arasında geçerli olacak.

COVID 19: İSVİÇRE

İsviçre'de Başhekimler Sağlık Bakanı'na Tepkili!

İsviçre'de artan vaka sayılarına karşılık tam alınmayan önlemlerden dolayı İsviçre'nin önde gelen başhekimleri, Sağlık Bakanına ortak bir mektup yazarak önlemlerin acilen artırılması gerektiğini belirttiler. Yoğun bakımlarının neredeyse dolu olduğunu belirten başhekimler, acilen tam kapanmanın gelmesi gerektiğinin altını çizdi.

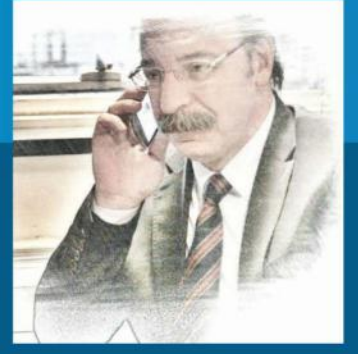
1970 - 2020

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -XI-

**KURUCU GENEL BAŞKAN SADI HEPER,
4-5 KASIM 1974 TARİHİNDEKİ 2. OLAĞAN GENEL KURULDA,
CEMİYETİN VE EMEKLİLERİN TALEPLERİNİ SIRALAR... (7)**

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

Muhterem arkadaşlar, sevgili delegeler; Buraya kadar madde madde sayıp döktüğümüz emekli sorunlarının çözümlenmesi için gösterilen faaliyetlerin bir kronolojisini yapmak, esas faaliyet raporumuzun gayesi olduğunu takdir buyurursunuz. Müsaadenizle şimdi işin bu cephesini ele alıyoruz:

Başkanlar Kurulu Toplantıları:

07.09.1973, 08.03.1973, 17.06.1973, 11.11.1973, 29.04.1974 ve 18.08.1974 tarihlerinde olmak üzere devre içerisinde 6 defa Başkanlar Kurulu toplantısı yapmış bulunuyoruz. Başkanlar Kurulu toplantılarında, Başkan arkadaşlarımızın kıymetli fikirlerini almak ve tavsiyelerine başvurmak, bizim bilmeyip onların tanık olduğu emeklilere ait konuların dile getirilmesini, merkezime intikalini temin etmek, merkezce yapılan veya yapılması düşünülen meselelerin sayın Başkanlara iletilmesi ve bu fikir alışverişinin ışığı altında hadiselerin değerlendirilmesini yaparak takip edilecek faaliyetin yönlerini saptamak gibi düşünceler hakim bulunmaktadır.

Ayrıca, Genel merkez yöneticileri olarak, bu toplantılardan hız ve cesaret aldığımızı, kendimizi daha emniyette hissettiğimizi burada arz etmek isteriz.

Basın toplantılarımız ve halkla münasebetler:

13.11.1972, 18.02.1973 30.04.1974 tarihlerinde olmak üzere, devre içerisinde üç defa Basın toplantısı yapmış bulunuyoruz. Ayrıca, ana meselelerimizi ihtiva eden broşür, bülten ve bildiriler de günün şart ve icaplarına göre zamanında tanzim edilerek ilgililere dağıtılmış, haklı meselelerimize dikkatlerin çekilmesine çalışılmıştır.

Devlet ve millet iradesinde hakim olan üç büyük kuvvetin yasama, yürütme ve yargı kuvvetleri olduğunu hepimiz biliyoruz. Çok partili parlamenter demokrasilerde memleket basını 4. Kuvvet olarak tanımak adet ve teamül halindedir. Ve bu bir gerçektir. İster küçük, ister büyük bir teşkilat olunuz, temsil ettiğiniz insan grubu, az veya çok kalabalık olsun, müdafaa ettiğiniz fikirde haklı bulununuz, arzu ve taleplerinizi en iyi şekilde ifade etmeye muktedir bulsanız dahi, mevzuunuzu umumu efkara mal ederek kabul ettirmemiş iseniz, muvaffakiyet dereceniz çok düşüktür. İşte 4. Kuvvet olan Basından yakın alaka görmekle, konularınızı kamuoyuna iletmekle problemlerinizi daha kolay halledebilirsiniz. Basının yaptığı bu

görevin önemini takdir ettiğimiz için, Basın toplantılarına ehemmiyet vermiş bulunuyoruz. Ve her geçen gün Basınla ilgimizi arttırmaya çalışıyoruz. Faziletli Türk Basını mensuplarının da biz emeklilere teveccüh göstermeye başladıklarını görmekten kıvanç duymaktayız. Son ayların yayınlarını takip eden arkadaşlarımız, her halde durumun farkına varmış olmalıdırlar. Burada Tercüman Gazetesi'nden sayın Refik Sönmezsoy ve Yaşar Güngör'e, Milliyet Gazetesi'nden sayın Ali Gevgilili'ye, Günaydın Gazetesi'nden sayın Necati Zincirkıran ve Can Aksın'a açık teşekkürlerimizi sunmayı bir borç biliriz.

İleride, bir halkla münasebetler bürosu kurulması ve kendi bünyemizde bir Gazete çıkarılması cemiyetimiz için çok lüzumludur.

Muhterem arkadaşlar, yukarıda zikrettiğimiz ve halli gereken sorunlarımızın ait olduğu makamlara iletilmesi ve duyurulması ve hal çaresi istenmesi için, devre içerisinde koordinasyon komitemiz, parlamenterler, siyasi partiler, bakanlıklar, sendika ve federasyonlar ile münasebetimiz gereken diğer daire ve teşekküllerle olduğu gibi, birkaç defa da sayın Cumhurbaşkanımız ve Başbakanlarımız olmak üzere cem'an 81 müracaat ve ziyaretlerde bulunmuş, taleplerimizi dile getirmiştir.

Hepsi, tek tek ve tarih tarih kayıtlı olan bu görüşmelerin size tamamını sayıp dökmemiz vaktinizi alacak ve sizleri yoracağı gibi, pratik bir faydası da olmayacağı için

izahına lüzum görmüyoruz. Kıymetli arkadaşlarımız; Her geçen gün gelişen teşkilatımızda üyelerimizin genellik arzeden hukuki sorunları da büyük ölçüde artmaktadır. Şimdiye kadar, umumi meselelerimizde olduğu gibi hukuki sorunlarımızın çözümlenmesinde de birlik ve beraberlik içerisinde hareketle değişik mahiyetteki davalarımızın müspet sonuçlara bağlanması için İstanbul Barosu avukatlarından sayın Uluer Sofuoğlu'nu cemiyetimize Hukuk Müşaviri olarak seçmiş kendilerinden azami derecede istifade etmiş bulunuyoruz. Söz buraya gelmişken, İşçi Emeklileri topluluğuna Hukuki yönden yardımlarını esirgemeyen Sofuoğlu'na teşekkürlerimizi ifade etmek isteriz. Ancak, şube adedimiz her geçen gün yurt dışında gelişmekte ve artmaktadır. Buna paralel olarak hukuki sorunlarımız da elbette çoğalmaktadır. Bir hukuk müşavirinin her tarafa yetişmesi ve lüzumunda teşkilatımızı adım adım dolaşması mümkün olamayacağına göre, şubelerimizin yurt dışında teşkili düşünülen bölgesel Hukuk Müşavirlikleri ile işbirliği yapmasında zaruret görmekteyiz. Kurultayca uygun görülecek bir sistemin; bu meseleyi kolaylaştıracağı kanısındayız. Bu konuda umumi bir görüşme açılmasını en makul şekilde bir karar alınmasını temenni etmekteyiz.

SADI HEPER:

“İleride, bir halkla münasebetler bürosu kurulması ve kendi bünyemizde bir Gazete çıkarılması cemiyetimiz için çok lüzumludur..”

Sadi HEPER
Kurucu
Genel Başkan

Avrupa'da Covid-19'un İkinci Dalgası ve İstihdam Zorlukları

Dünyada etkisini gösteren Covid-19 salgınının istihdam ve ücretler üzerinde yol açtığı zorluklara her ülke kendi koşullarına göre çözüm aramaktadır. İstihdamda görülen kayıplar ve ücretlerdeki azalmalar, işsizlik ve yoksulluğu artıran bir süreci de getirmiştir. Ekonomileri güçlü olan ülkeler, yardım paketleriyle bu zorlu süreçten en az hasarla geçmenin planlarını yapmaktadır.

Avrupa'da Covid-19'un İkinci Dalgasının İstihdam Zorluklarının Üstesinden Gelinmesi

Avrupa'da, Eylül ayından bu yana korona virüsün ikinci dalgası, sosyal uzaklaşma önlemlerinin, ekonomik faaliyetteki kısıtlamaların, tele-çalışma, sokağa çıkma yasakları ve kilitlemelerin yeniden uygulanmasına neden oldu. Sağlık krizinin süresi ve ekonomi üzerindeki zincirleme etkileri konusunda kesinlik olmaksızın hükümetler, salgının başlangıcından bu yana uygulamaya konulan sosyal güvenlik yardımlarının ve önlemlerinin durumunu yeniden değerlendiriyorlar.

İstihdamın sürdürülmesi ve korunmasına yönelik tedbirler, salgının Mart ve Nisan aylarında patlak verdiği anlar sırasında idi. Bu acil durum müdahalelerinin çoğu yaklaşık üç ay ile sınırlıydı. Ekonomik etkinin ve belirsizliğin daha uzun süre devam edeceği ortaya çıktığında, istihdamla ilgili sosyal güvenlik müdahalesinin Haziran ve Temmuz'daki ikinci aşaması, daha düşük enfeksiyon oranları bağlamında acil durum önlemlerinin geçici olarak uzatılması ve uyarlanmasıyla oluşuyordu. Finansman hususlarını dikkate alan bazı ülkeler, yardımların cömertliğini azaltmış, bunları en çok etkilenen sektörler hedeflemiş ve daha düzenli fayda programlarına geçiş düzenlemeleri başlatmıştır.

COVID-19 istihdam koruma önlemlerinin sona ermesine yönelik hareket, şu anda yalnızca 2021'de bir noktada aşamalı olarak kaldırılması öngörülen özel planlarla önemli ölçüde genişletildi.

Avrupa ülkeleri, krizin başlangıcından bu yana işlerini sürdürmek, ekonomik krizi hafifletmek ve işsizliği önlemek için bir dizi sosyal güvenlik önlemi almıştır:

- Kısmi işsizlik programları olarak da bilinen kısa süreli çalışma.
- Geçici işten çıkarmalar (Danimarka ve Birleşik Krallık'ta olduğu gibi)
- Acil durum nakit transferleri, eğitim teşvikleri, bazı sektörler için ek sübvansiyonlar veya belirli yardım kurallarıyla ilgili esneklik dâhil tamamlanmış önlemler.

Bu planlar kriz dönemi boyunca gelişirken, ikinci dalgaya verilen yanıtların bir parçası olarak son ayarlamalar şu şekilde sınıflandırılabilir:

- Özellikle daha yüksek ikame oranlarına ve daha yüksek sübvansiyonlara atıfta bulunan, işverenlere yönelik fayda seviyelerinde veya destekte artışlar.
- Daha kısa idari prosedürler ve uygunluk koşullarının gevşetilmesi gibi avantajlara daha kolay erişim.
- Programların özellikle ekonomik sektörler, kapsanan işçi türleri ve zaman içinde genişletilmesi ve birçok programın 2021 yılına kadar uzanması.
- İşçilere, yeniden vasıflandırmayı desteklemeye yönelik tedbirler, uzun ve kısa süreli işlerde çalışanlara daha yüksek faydalar veya kısa vadeli iş yardımlarının alınması sırasında başka bir işverenle çalışma izni dahil olmak üzere, daha uzun vadeli bir krize uyum sağlamaları için destekler sağlanması.

Eylül ayı sonlarında **Fransa**, ilk olarak Mart ayında uygulamaya konulan kısmi işsizlik özel hükümlerinin 2021 ortasına kadar uzatılacağını doğruladı. Kapsam, günlük veya saatlik paket tipi sözleşmelerdeki çalışanlar gibi diğer işçi türlerini içerecek şekilde genişletildi. Programa erişim, işverenler tarafından başvuru yapıldıktan sonra 48 saate kısaltılmıştır.

Benzer şekilde **Almanya**, COVID-19 kısa süreli çalışma planını, net gelirin yüzde 60'ından yüzde 70'e (çocukluysa yüzde 77) uygulamıştır. COVID-19- "Kurzzeitbeihilfe" politikası olarak anılan plan, en az bir milyon işi koruyacağı tahmin edilirken, Aralık 2021 sonuna kadar da yürürlükte kalacak.

İspanya ayrıca kısa vadeli çalışma planını (ERTE) 2021 Ocak sonuna kadar uzattı. Çalışanlar, bir ERTE'ye yerleştirildiklerinde işsizlik nakit yardımı alırlar. Altı ay sonra ikame oranı yüzde 70'ten yüzde 50'ye

düşmek yerine, Ocak 2021'e kadar dönem boyunca bu seviyede kalacak.

Kasım ayının başında **Birleşik Krallık**, bu yılın başlarında uygulamaya konulan İş Destek Programını (daha çok izin programı olarak bilinir) Mart 2021'e kadar uzattı. İşverenler için sübvansiyon yeni koşullar altında artacak ve çalışanlar mevcut maaşlarının yüzde 80'ini almaya devam edecekler. Özellikle, Haziran ayında getirilen ve Aralık ayı sonuna kadar geçerli olan esneklik, Birleşik Krallık'taki normal mevzuatın bir parçası olmayan kısa süreli bir çalışma programında olduğu gibi, alıcıların işverenleri için yarı zamanlı çalışmasına olanak tanır.

Birleşik Krallık gibi **Danimarka**'nın da kısa süreli çalışma modeline eşdeğeri yoktur. Özel sektöre yönelik, işverenlerin işgücünü iznili tutmalarına izin veren bir ücret tazmin programı 9 Mart 2020'den 29 Ağustos 2020 tarihine kadar uzatıldı. Bu program, Eylül'den itibaren, bir şirketin çalışanları arasında mevcut işin esnek dağılımına izin veren yeni bir programla değiştirildi, çalışma saatlerinin azaltılması işsizlik sigortası ile telafi edildi bu uygulama, Nisan 2021'e kadar belirli durumlar için uzatıldı.

Sektöre Bağlı Olarak Ücretler Üzerindeki COVID-19 Etkileri

Asgari ücretli çalışanlar, geleneksel olarak bir ekonominin en savunmasız çalışanları arasındadır. 2018 EU-SILC verilerine göre, AB'de her 10 kişiden 7'si geçimini sağlamakta en azından bazı zorluklar yaşıyor. Bununla birlikte, bu rakam ülkeler arasında büyük farklılıklar göstermektedir: Danimarka, Finlandiya ve İsveç'te bu sayı %10'un altındayken Bulgaristan, Hırvatistan ve Kıbrıs'ta %50-60'a ve Yunanistan'da %80'e kadar çıkmaktadır.

Avrupa'daki hükümetler, COVID-19 krizinden etkilenen insanların geçimlerini kontrol altında tutmak için bir takım önlemler alıyor. Asgari ücretler, gelirleri istikrara kavuşturmak için politikada önemli bir role sahiptir. Bu nedenle, durgunluk veya depresyona doğru gidişin, aşağı doğru bir inişin önüne geçilmesini talep edebilir.

COVID-19 ile asgari ücretle çalışanlar orantısız bir şekilde yalnızca sağlık risklerine değil, aynı zamanda istihdam etkisine de maruz kaldılar. Genel olarak, halk sağlığı krizi iki tür asgari ücretliyi özellikle sert ama çok farklı şekillerde etkilemiştir.

Bir yanda, kilitli dönemlerde toplumlarımızı ayakta tutan temel işçiler var. Tarım ve perakende gibi sektörlerde ve asgari ücretle çalışanların en yüksek paya sahip olduğu işlerde temizlikçi ve yardımcı gibi mesleklerde çalışıyorlar. EU-SILC 2018 verilerine dayanan Eurofound, tarım işçilerinin %15'inin ve bazı tarım işlerinde %20'ye varan oranının asgari ücretle çalıştığını tespit etti.

İkinci bir asgari ücretliler grubu, hapsedme kuralları uygulandığında işten çıkarılan veya ücretsiz izin verilen kişilerdir. Eurofound'un son Yaşayan, Çalışma ve COVID-19 anketi, yanıt verenlerin %29'unun COVID-19 nedeniyle geçici veya kalıcı olarak işlerini veya sözleşmelerini kaybettiğini ortaya çıkardı.

COVID-19 sürecinde umut ışığını yakalamak zor, ancak ön saflardaki çalışanların getirdiği değer ile aldıkları düşük ücretler arasındaki uçurumun açığa çıkması, herkes için ele alınabilecek bir adaletsizliğin altını çizdi. Hükümetlerin ve politika yapımcıların, çalışanlara adil bir asgari ücretle korunmasını ve nerede olursa olsun insana yakışır bir yaşam sürmesini sağlamak için yasal bir sistem kurmaları gerekiyor.

COVID-19, adil ücret arayışını raydan çıkaracak mı?

Avrupa Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen'in Komisyonunun temel sorunlarından biri olan asgari ücretler, yılın başında AB'de sıcak bir konuydu. Sonradan COVID-19 halk sağlığı krizi patlak verdi ve şimdi, bir ekonomik kriz ve durgunluğun baş göstermesiyle birlikte, sorun sadece krizin asgari ücretliler üzerinde ne gibi bir etkisi olduğu değil, aynı zamanda tartışmanın kendisi üzerindeki etkisinin ne olduğudur. Avrupa Komisyonu ve Üye Devletler, salgından kaynaklı bir ekonomik kriz sırasında ve sonrasında adil olan ve makul bir yaşam standardı sağlayan asgari ücretleri nasıl sağlayabilir tartışmaları devam ediyor.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ

AYIN YORUMU

GEÇMİŞTE SİGORTALILIK SÜRELERİ DURDURULAN BAĞ-KUR'LULARA ÖDEME KOLAYLIĞI GETİRİLDİ...

Ekonomik zorluklar nedeniyle Bağ-Kur primlerini zamanında ödenmemesi nedeniyle emekli aylığına hak kazanmada zorluklar yaşanmıştır. Prim borçlarının ödenmesinde getirilen yapılandırmalara başvurmayanların sigortalılık süreleri durdurulmuştur. Durdurulan bu süreler, 5510 sayılı Kanun'un 80. maddesinin ikinci fıkrasına göre, talepte tarihindeki prim tutarları üzerinden hesap edilerek hizmet olarak kazanılmaktadır. İhya yapılırken, durdurulan sürelerin tamamının ödenmesi mecburiyeti nedeniyle sınırlı sayıda Bağ-Kur sigortalıları bu haktan yararlanmıştır.

17 Kasım 2020 tarihinde yürürlüğe giren 7256 sayılı Kanunla, geçmişte SGK'na kayıt ve tescillerini yaptırmış olan Bağ-Kur sigortalılarının durdurulan sürelerinin yeniden kazanılması için ödeme kolaylığı getiren bir düzenleme yapılmıştır.

Geçmişte sigorta primleri ödenmemiş köy ve mahalle muhtarları, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan esnaf ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlara 1 Ocak 2020-1 Şubat 2021 tarihleri arasında SGK'na müracaat etmeleri ve durdurulan sigortalılıklarını ihya etmelerine ilişkin yeni fırsat ve kolaylık getirilmiştir. 7256 sayılı Kanuna göre durdurulan

sigortalılıklarının yeniden kazanılmasında "sigortalı olunan tarihlerdeki prim kazancı"nın esas alınması, daha az primle borçlanma hakkı tanınmıştır.

Bir örnekle açıklamak gerekirse; 7256 sayılı Kanun ile getirilen teşvikten yararlanan bir sigortalının 2009 yılı durdurulan sigortalılık süresini asgari prim kazançları olan birinci altı ayda 666 TL, ikinci altı ayda 693 TL üzerinden yüzde 34,5 oranına göre hesaplama yapıldığında, bir yıllık ihya tutarı 2.813 TL'dir. 7256 sayılı Kanundan önce borçlanma yapılması durumunda ise, talep tarihindeki asgari prim kazancı olan 2943 TL üzerinden yüzde 34,5 oranına göre bir yıllık ihya tutarı 12.184 TL olarak hesaplanmaktadır. Aradaki fark bir yıl için 9.371 TL'dir. Bu fark ve tutar, sigortalılıkları durdurulan sürelere ve yıllara göre değişkenlik göstermektedir. Eski yılların ihyasında daha az prim ödenerek sigortalılık süreleri kazanılmaktadır. Geçmişte sigortalılıkları durdurulan sürelerin yeniden kazanılması için 1 Şubat 2021 tarihine kadar SGK'na başvuru yapmaları ve bu fırsatı kaçırmamaları gerekir.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım...

SORU: 2008 yılında 4/a statüsünden emekli oldum. Benden 10 yıl önce birlikte çalıştığım bir arkadaşımın aylığı daha yüksek. Prim ödemem ve gün sayılarının daha fazla olmasına rağmen, daha az aylık alıyorum. Bunun izahını kim yapacak ve nasıl düzeltilecek?

CEVAP: **İntibak Yapılmadan Emekli Aylıklarında Eşitlik Sağlanamaz:** 2000 öncesinde 506 sayılı Kanuna göre bağlanan emekli aylıklarına, Derneğimizin uzun yıllar süren mücadelesi sonucunda 6283 sayılı Kanunla intibak yapılmış, gösterge değeri ve prim ödeme gün sayıları aynı olanların aylıklarında eşitlik sağlanmıştır. 4447 sayılı Kanunla gösterge sistemi kaldırılmış, 2000 sonrasında çalışılan dönemlerin ortalama kazancı ve yeni belirlenen aylık bağlama oranlarına göre hesaplanan emekli aylıklarında ciddi kayıplar ile karşılaşmıştır. 2000 sonrasında emekli olanların kayıplarının giderilmesi ve eşitliğin sağlanması için intibak yapılmalıdır. Emekli aylıkları, ödenen primler ile birlikte alın terinin karşılığı ile elde edilmektedir. Bu kutsal hakkın korunması ve geliştirilmesine, sosyal devletin öncelikli görevleri arasında bakılmalıdır.

SORU: Bağ-Kur emeklisi eşimden aylık almaktayım. Babamdan iş kazası geliri alabilir miyim?

CEVAP: **Hak Sahiplerine İki Dosyadan Aylık Ödenmesi Kriterlerinde Değişiklik Yapıldı:** 5 Aralık 2017 tarihli Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin (SSİY) geçici 4. maddesinde yapılan değişikliklerle, bu tarih itibarıyla statüleri farklı olsa Ekim 2008 öncesinde herhangi bir dosyadan gelir ve aylık bağlanmamış olan hak sahiplerinin taleplerinde yüksek olan aylığın tercih edilmesi kuralı getirilmiştir. Buna göre; "5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce birden fazla dosyadan gelir veya aylık alınması durumunda, Kanunun yürürlük tarihinden sonra yeni dosyadan gelir veya aylık alınmasına hak kazanılması halinde, yeni bağlanacak dosyadaki gelir ve aylık miktarı da dâhil olmak üzere mukayese yapılarak en düşük miktarda dosya kapsamından çıkarılır ve kalan dosyalardaki karşılaştırmalar Kanununun 54 üncü maddesine göre yapılır." Sizin durumunuz bu kapsamda değerlendirildiğinden eşinizden Bağ-Kur'dan almakta olduğunuz aylığın iptal edilmesi ve babanızdan alacağınız iş kazası gelirin daha yüksek olması nedeniyle tercih hakkını kullanmanız gerekmektedir.

SORU: 1.5.1995 sigorta girişim var. SSK olarak çalışmamdan dolayı prim ödeme gün sayım 1.440. 1 Ocak 2000 itibarıyla BAĞ-KUR'lu olarak prim ödemekteyim. Ne zaman emekli olabilirim?

CEVAP: **BAĞ-KUR'dan Emekli Olma Koşullarında Prim Ödenmesinde Süreklilik Gerekir:** SSK'dan emekli olma koşullarının daha avantajlı olduğunu belirtmek isteriz. SSK'dan emekli olunmada prim ödeme gün sayıları daha düşüktür. SSK'dan BAĞ-KUR kapsamına geçen sigortalıların prim ödeme gün sayısı kadınlara için 20 yıl, erkekler için 25 yıl olarak prim ödeme koşulu aranmaktadır. Sizin gibi durumda olan ve SSK'dan Bağ-Kur'a geçen sigortalıların emeklilik koşulları ve sigorta başlangıçlarına göre yaş koşulu şu şekilde hesaplanmıştır. 2000 öncesinde ödenmiş olan 1440 gün SSK primleri ve sonrasında sürekli ödenmiş olan Bağ-Kur primleri birlikte değerlendirildiğinde; sigorta başlangıcı 01.01.1995-01.06.1996 aralığında olan erkek sigortalıların emeklilik yaşı 56, sigorta başlangıcı 02.06.1995-01.06.1996 aralığında olan kadın sigortalıların emeklilik yaşı 52 olarak belirlenmiştir.

SORU: Memur emeklisiyim. Babam Bağ-Kur emeklisi iken vefat etti. Babamdan, yetim aylığı alabilir miyim?

CEVAP: **Sigortalılara ve Hak Sahiplerine Aylık Bağlanmada Dönemsel Eşitsizliklere Son Verilmelidir:** SSK ve Bağ-Kur'dan yetim aylığı bağlanması için sigortalı çalışmamak ve emekli aylığı almama koşulları ile birlikte evli olmamak gerekir. Bu durumda, kendi aylığınız olduğundan babanızdan yetim aylığı alamazsınız. Tersine bir durum olsaydı, Emekli Sandığı'ndan yetim aylığı alabilirdiniz. Bu yönüyle bakıldığında, sigorta mevzuatımızda norm ve standart birliği oluşturulamamıştır. Sigorta mevzuatında böylesine farklılıkların olması, nimet/külfet dengesini bozmakta ve her bir Kurum aylık bağlamada farklı kriterleri uygulamaktadır. 5510 sayılı Kanun sorunu çözmek yerine emekli aylıklarının hesaplanmasında "karma" bir sistemi getirmiştir. 2000 öncesi/Ocak 2000- Eylül 2008 ve Ekim 2008 sonrası sigortalı olma ve prim ödeme gün sayılarına göre sigortalılara ve hak sahiplerine bağlanan aylıklarda eşitsizlik arttığından, emekli aylıklarında ciddi kayıplar görülmektedir.

EŞİTSİZLİĞİN AZALTILMASI TAAHHÜDÜ ENDEKSİ

Eşitsizlik, Covid 19 ile nasıl değişti? Ulusal ve küresel düzeyde eşitsizlikle nasıl mücadele edilebilir? Zengin ve yoksul arasındaki sürekli genişleyen uçurum nasıl etkili bir şekilde daraltılabilir?

Bu sorulara cevap arayan uluslararası yardım kuruluşu OXFAM "2020 Eşitsizliğin Azaltılması Taahhüdü Endeksi"ni yayınladı. Neticeler, eşitsizliğin arttığını vurguluyor. Endeks; vergi ve işçi haklarıyla ilgili daha güçlü politikalarla, eşitsizliğin nasıl azaltılabileceğine tavsiyeler içeriyor. Endeks, 158 ülkeyi kapsam içine alıyor.

Endeks, eşitsizliği azaltmak için hükümetlerin politik taahhütleri yoluyla neler yaptığını izlemektedir. Hükümetlerin, ülkelerindeki zenginler ve yoksullar arasındaki uçurumu azaltmak için önemli yetkileri vardır. Endeks, dünya çapında 158 ülkeyi eşitsizliği azaltma taahhütlerine göre sıralıyor. Eşitsizliği azaltmakta doğrudan ilişkili olduğu kanıtlanan üç alandaki hükümet politikaları ve eylemlerini ölçüyor:

- 1- Kamu Hizmetleri (eğitim, sağlık, sosyal koruma)
- 2- Vergilendirme
- 3- İşçi Hakları

endeksin dayandığı bu üç temel ayağı birleştiren genel endeks puanında; Norveç 1'inci, Güney Sudan 158'inci sırada, Türkiye'nin sırası ise 87. Kamu hizmetleri statüsünde 82, vergilendirmede 110, işçi haklarında ise 70'inci sıradayız. Orta düzey performans gösteren ülkeler arasında yer alıyoruz. Kamu hizmetleri statüsünde; 1'inci Polonya, sonuncu Güney Sudan. Vergilendirme statüsünde 1'inci Güney Afrika, sonuncu Bahreyn. İşçi hakları statüsünde ise 1'inci Norveç, sonuncu Nijerya. Endeks, 2017 yılından bu yana yapıyor, bu yıl açıklanan üçüncüsü.

Eşitsizliğin Azaltılması Endeksi (CRI), değerlendirilen her 6 ülkeden yalnızca 1'inin sağlık için yeterince harcama yaptığını, küresel işgücünün yalnızca üçte birinin sosyal korumaya sahip olduğunu ve 100'den fazla ülkede 3 işçiden en az 1'inin hastalık ücreti gibi bir işçi korumasına sahip olmadığını ortaya koymuştur. Eşitsizlik dramatik bir şekilde artıyor. BM tarafından tanınan 195 ülke arasında 158 ülke endekste yer alırken kalan 37 ülke yetersiz veri veya mevcut verilerin kalitesiyle ilgili önemli endişeler nedeniyle endeksten çıkarıldı. Covid 19 krizi, dünyada eşitsizlik ölçeğini artırdı. Kriz, eşitsizliği azaltma ihtiyacını acil kılmıştır. Tüm insanlık için küresel sosyal koruma ve küresel sağlık sigortası şart olmuştur.

OECD ülkelerine baktığımızda, ülkemiz 35 ülke içinde sonuncu. Birinci Norveç'in puanı 1.00 iken bizim puanımız 0.53'tür. Kamu hizmetlerinde birinci 1.00 puanlı Polonya, bizim puanımız 0.40'tır. Vergilendirmede, OECD ülkelerinden Avustralya 0.82 puanla yedinci sıradayken bizim puanımız 0.46'dır. İşçi haklarında; Norveç birinci, biz 0.60 puanla endeks sıralamasında 70'inciyiz. Ülkemiz, kurumlar vergisini en çok artıran ilk 10 ülke içinde yer almıştır. Endekse göre artan eşitsizlik, doğru izlenmez ve irdelenmezse çok çeşitli politik, ekonomik ve sosyal felaketlere yol açabilecektir.

Ekonomik eşitsizliğe, büyük ölçüde özel kişi ya da kurumlara veya kamuya ait olabilen sermayenin mülkiyetindeki eşitsizlikler yol açmaktadır. Tüm ülkelerde kamudan özele büyük servet transferleri ulusal serveti artırmakta ise de, kamu servetini azaltmaktadır. Küresel gelir ve servet eşitsizliğiyle mücadele, ulusal ve uluslararası vergi politikalarında önemli değişimlere gereksinim göstermektedir. Veri şeffaflığına önem verilmeli, artan oranlı vergi getirilmeli ve eğitime erişimde fırsat eşitliği muhakkak sağlanmalıdır. Eşitsizlik, insanların yaşam koşullarını değiştirirken, adalet ve hakkaniyeti de yok etmektedir.

"Asgari vatandaşlık ücreti" uygulaması, eşitsizliğe bir diğer çözümdür. Emekli aylık ve gelirlerinde, asgari alt sınır uygulaması gerekmektedir. Devletlerin eğitim, sağlık ve çevre korunması konularında yatırım yapmaya yeterli kaynaklara sahip olmamaları, mevcut ve gelecekteki eşitsizlikle mücadele etmeyi iyice zorlaştıracaktır. Bu durum fırsat eşitliğini artırma konusunda da zorluk ortaya çıkaracaktır. Kamu servetinin azalması, kamu harcamaları ve sosyal transferler için borçlanmayı, bu da faiz ödemeyi zorunlu kılacaktır. Adalet ve verimlilik açısından, kemer sıkma ve özelleştirme en kötü önlemlerdir. Kamu borcunun azaltılmasını sağlamak için başvurulan enflasyon çözümü, düşük gelirliyi eritmektedir. Döviz artışı, doğrudan maliyetlere yatırım iştahına ve milli gelir kaybına, en çok da gelir dağılımında eşitsizlik ve adaletsizliğe yol açmaktadır. Kayıt dışılık, bir başka önemli sorun olmaya devam etmektedir. Eşitsizliği azaltmak için ulusal ve küresel seferberlik ilan edilmelidir.

